

KONFERENCE

počítáme
s vodou

POČÍTÁME S VODOU 2015

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE O HOSPODAŘENÍ SE SRÁŽKOVÝMI VODAMI V ZASTAVĚNÝCH OBLASTECH

PRAHA • 26. 3. 2015

SOUČASNÝ STAV HOSPODAŘENÍ S DEŠŤOVOU VODOU V ČR: IDEA vs. REALITA

DAVID STRÁNSKÝ
ČVUT v Praze, Asociace pro vodu ČR

CzWA
The Czech Water Association

OBSAH

1. Idea
2. Strategie
...jak postupovat, aby idea byla naplněna
3. Realizace
...naplňování strategie
4. Úspěch (?)
5. Co dál ?

IDEA

- Zabránit vzniku škod ve městech a na životním prostředí
- Snížit ekonomickou náročnost odvodnění
- Zachovat/obnovit přirozený lokální koloběh vody

- Změnit myšlení/přístup **vodohospodářů**
samosprávy
ostatních profesí
státní správy

- Změnit dosavadní filosofii odvádění dešťových vod

IDEA

- Lokální řešení
- Minimalizace zpevněných povrchů
- Maximální podpora vsaku a výparu
- Maximální podpora využití vody
- Lepší kvalita prostředí
- Minimální použití trubních sítí
- Úspora vody v domácnostech
- Zadržení vody v krajině

IDEA

- První impuls k realizaci
- Plán hlavních povodí ČR (2007)

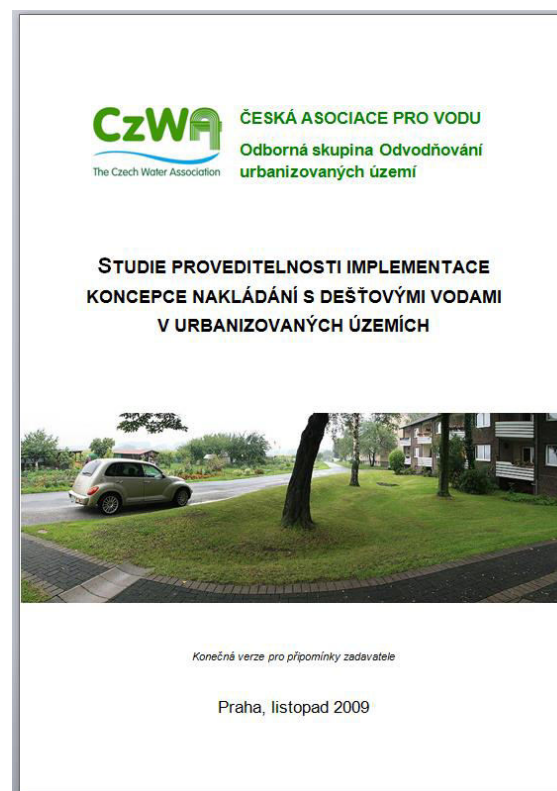
Snižovat množství srážkových vod odváděných kanalizací a zlepšit podmínky pro jejich přímé vsakování do půdního prostředí.

Uplatňovat v generelech odvodnění urbanizovaných území koncepci nakládání s dešťovými vodami, umožňující jejich zadržování, vsakování i přímé využívání.

Zpracovat Koncepci nakládání se srážkovými vodami v urbanizovaných územích. (Koncepce HDV)

STRATEGIE

1. Podklad pro Konceptci HDV (12/2007)
2. Strategie implementace Konceptce HDV (11/2009)

STRATEGIE

ZÁKLADNÍ PRINCIPY

➤ Základní principy: Podklad pro Konceptci HDV

➤ Náprava škod prvotně u zdroje

➤ Producent/znečišťovatel platí

2000/60/ES

o vodní politice společenství

Pro nově urbanizované plochy přenést závazek hospodařit s dešťovou vodou na původce problému, tj. na vlastníka, z jehož pozemku dochází k dešťovému odtoku z nepropustných ploch.

Pro stávající zástavbu vytvořit podmínky a motivaci k hospodaření s dešťovou vodou s tím, že kdo chce stávající stav zlepšit (tj. investovat), musí se mu to vyplatit (např. úlevami na stočném).

STRATEGIE IMPLEMENTACE

- Konkrétní změny: Strategie implementace Konceptu HDV
 - Právní rámec
 - Technické předpisy
 - Data
 - Podpora
 - Osvěta
 - Výzkum

STRATEGIE

IMPLEMENTACE

- Povinnost HDV pro všechny nové stavebníky
- Jasná pravidla pro povolování, stavbu a kontrolu
- Zrušení výjimek ze zpoplatnění srážkových vod
- Dotační podpora
- Kontrolní mechanismy pro odlehčovací komory
- Vazba na územní plánování
- Technické předpisy
- Návrhová data volně k dispozici
- Osvěta na všech úrovních
- Výzkum sporných otázek

Zákon o vodách

č. 254/2001 Sb. **A1**

Zákon o vodovodech a kanalizacích

č. 274/2001 Sb. **B1**

Zákon o územ. pláno- vání a stavebním řádu

č. 183/2006 Sb. **C1**

strategické dokumenty	Plán hlavních povodí České republiky	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací České republiky B2	Politika územního rozvoje České republiky
nařízení vlády	Nařízení vlády č. 61/2003 Sb. A2 o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech Nařízení vlády / Metod. pokyn A8 o ochraně vodních toků před dopady městského odvodnění v období srážek		
vyhlášky	Vyhláška MZe č. 225/2002 Sb. A3 o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně Vyhláška MŽP č. 293/2002 Sb. A4 o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových Vyhláška MZe č. 432/2001 Sb. A5 o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodopráv. úřadu Vyhláška MŽP č. 450/2005 Sb. A6 o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků Vyhláška / Nařízení A7 o požadavcích na vsakování, retenci a odvádění srážkové vody v urbanizovaných oblastech	Vyhláška MZe č. 428/2001 Sb. B3 kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)	Vyhláška MMR č. 268/2009 Sb. C2 o technických požadavcích na stavby Vyhláška MMR č. 500/2006 Sb. C3 o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti Vyhláška MMR č. 501/2006 Sb. C4 o obecných požadavcích na využívání území Vyhláška MMR č. 503/2006 Sb. C5 o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření

LEGENDA

Černý text: právní předpisy bez nutné úpravy

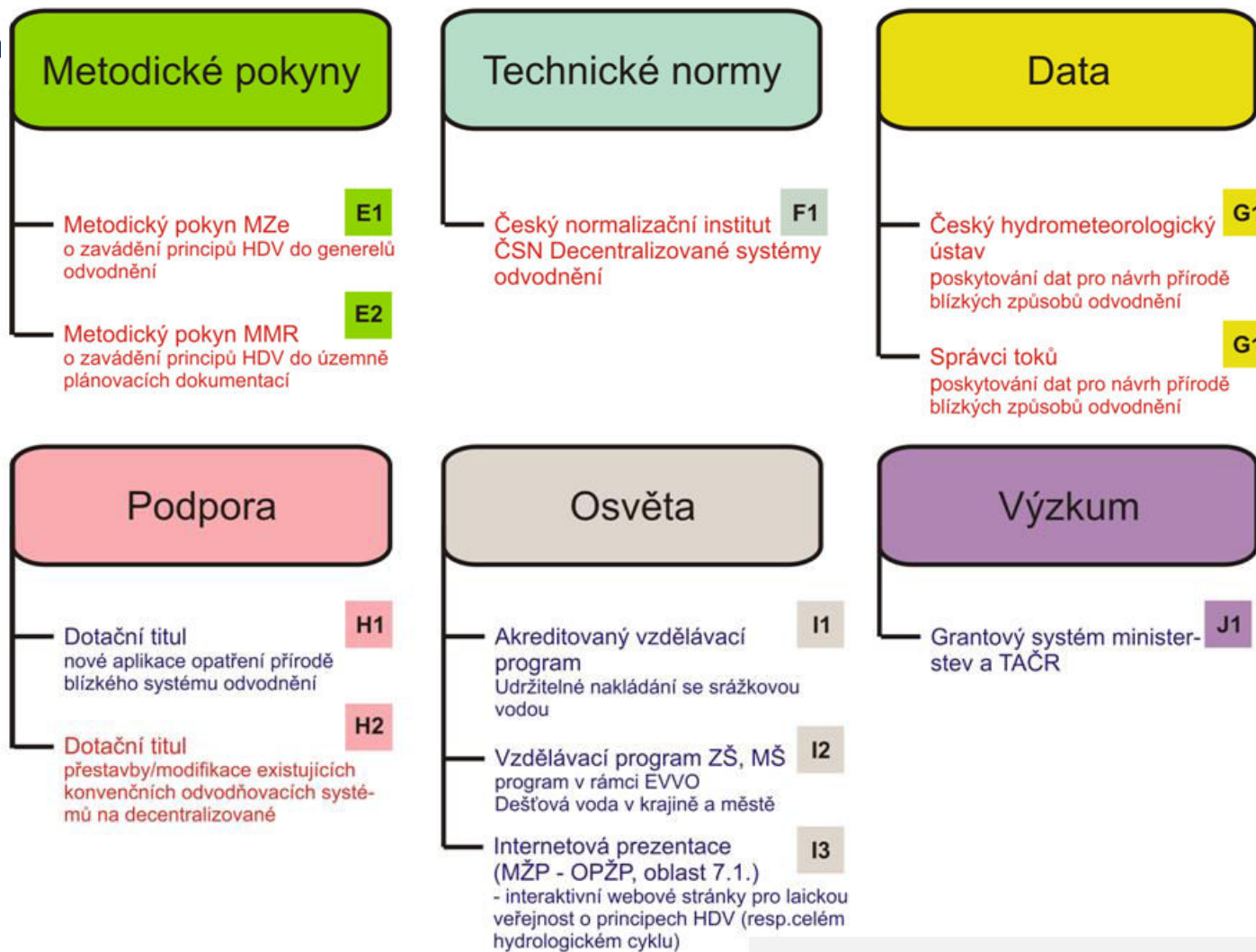
Modrý text: právní předpisy s nutnou úpravou

Červený text: nové právní předpisy

C2 odkaz na místo v textu s popisem změny

STRATEGIE

IMPLEN

STRATEGIE IMPLEMENTACE

- Identifikátor změny
- Jméno předpisu
- Navrhované změny
- Zdůvodnění
- Priority
- Návaznosti
- Komentář

A4. Vyhláška MZe č. 432/2001 Sb., o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu

Navrhované změny

- (i) Vymezit, kdy srážková voda smí být zasakována bez povolení a kdy je povolení třeba. To lze provést buď doplněním v §6, odst. 2 nebo doplněním §8, odst. 3 vodního zákona o další bod:
Povolení není třeba:
.....
g) pro zasakování neznečištěné srážkové vody.
- (ii) Vymezit, kdy srážková voda smí být vypouštěna oddílnou dešťovou kanalizací bez povolení a kdy je povolení třeba.

Zdůvodnění

ad (i) V současném znění vyhlášky „Povolení není třeba k zachycování povrchových vod jednoduchými zařízeními na jednotlivých pozemcích a stavbách nebo ke změně přirozeného odtoku vod za účelem jejich ochrany před škodlivými účinky těchto vod“ (§6, odst. 2). To by se mělo týkat i objektů pro vsakování nebo zadřívání srážkových vod, není to však explicitně uvedeno.

„Povolení je třeba k umělému obohacování podzemních zdrojů vod povrchovou vodou i vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních“ (§8, odst. 1). Je nebezpečí, že zasakování srážkových vod může být chápáno jako *umělé obohacování podzemních zdrojů vod povrchovou vodou*. Rovněž, musí být již předem rozlišena srážková voda neznečištěná a znečištěná (viz A6), aby se nejednalo o vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních.

ad (ii) V oblasti oddílných dešťových kanalizací panuje právní vakuum, nejsou součástí zákona č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích.

Priority

- ad (i) Priorita II
- ad (ii) Priorita II

Návaznosti

- ad (i) Nová Vyhláška / Nařízení vlády o požadavcích na vsakování, retenci a odvádění srážkové vody v urbanizovaných oblastech (viz A6).
- ad (ii) Nová Vyhláška / Metodický pokyn o ochraně vodních toků před dopady městského odvodnění v období srážek (viz E3).

Komentář

REALIZACE

POVINNOST HDV V NOVÉ ZÁSTAVBĚ

JASNÁ PRAVIDLA PRO POVOLOVÁNÍ, VÝSTAVBU A KONTROLU

- Povinnost HDV v nové zástavbě
 - Nejasnosti při povolování – např. kdy jde o vodní dílo
 - Nezávazné parametry HDV (pouze v normě)
- Zákon o vodách: povinnost nakládat s DV na pozemku

Při provádění staveb nebo jejich změn nebo změn jejich užívání jsou stavebníci povinni ... zajistit vsakování nebo zadržování a odvádění povrchových vod vzniklých dopadem atmosférických srážek na tyto stavby ...

REALIZACE

POVINNOST HDV V NOVÉ ZÁSTAVBĚ

JASNÁ PRAVIDLA PRO POVOLOVÁNÍ, VÝSTAVBU A KONTROLU

- Vyhláška MMR č. 501/2006 Sb.: priority nakládání

Vsakování nebo odvádění srážkových vod ze zastavěných ploch nebo zpevněných ploch, pokud se neplánuje jejich jiné využití; musí být řešeno:

1. přednostně jejich vsakováním, v případě jejich možného smísení se závadnými látkami umístěním zařízení k jejich zachycení, není-li možné vsakování,
2. jejich zadržováním a regulovaným odváděním oddílnou kanalizací k odvádění srážkových vod do vod povrchových, v případě jejich možného smísení se závadnými látkami umístěním zařízení k jejich zachycení, nebo
3. není-li možné oddělené odvádění do vod povrchových, pak jejich regulované vypouštění do jednotné kanalizace“.

REALIZACE

ZRUŠENÍ VÝJIMEK ZE ZPOPLATNĚNÍ

DOTAČNÍ PODPORA

- Motivace ve stávající zástavbě prostřednictvím poplatku za odvádění srážkových vod
 - Při novelizaci zák. o vod. a kan. bylo zamítnuto
- Dotace OP ŽP, Prioritní osa 1, Specifický cíl 3: Zajistit povodňovou ochranu v intravilánu a ve volné krajině
 - Odpojení nepropustných ploch od jednotné kanalizace
 - Zatím chybí podrobnější informace

REALIZACE

KONTROLNÍ MECHANISMY PRO ODLEHČOVACÍ KOMORY

- Podchycení a kontrola přepadů z odlehčovacích komor

VAZBA NA ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

- Studie odtokových poměrů/Generel odvodnění jako povinný územně plánovací podklad
- Metodický pokyn o zavádění HDV do ÚP
- Metodický pokyn o zavádění HDV do generelů
 - Obsaženo v metodické příručce SFŽP
- Několik realizací (Hradec Králové, Olomouc)

REALIZACE

TECHNICKÉ PŘEDPISY

NÁVRHOVÁ DATA

- TNV 75 9011 Hospodaření se srážkovými vodami
 - Obtížné projednání, zásahy státu
- ČSN 75 9010 Vsakovací zařízení srážkových vod
 - Zavádí nutnost podrobného geologického průzkumu
 - Z části odborně problematičná
- Další příručky a pomůcky (např. ČKAIT)
- Poskytování návrhových dat ČHMÚ
 - U dešťů nahrazeno v ČSN 75 9010

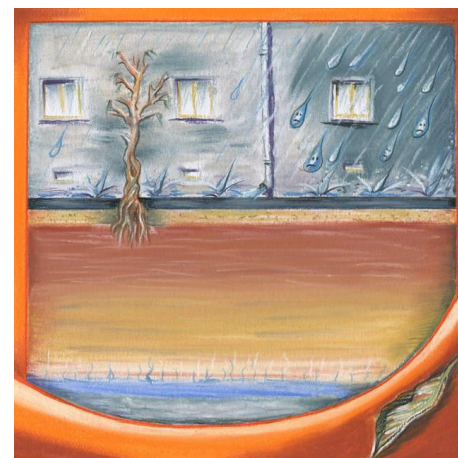
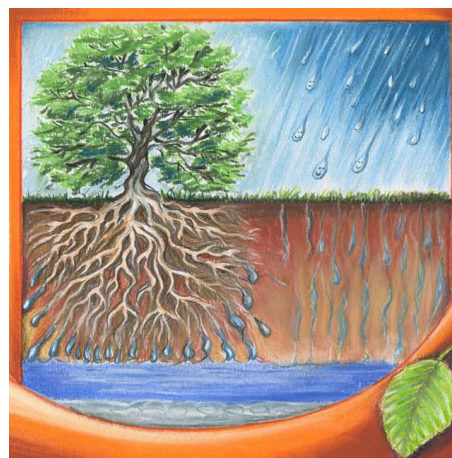
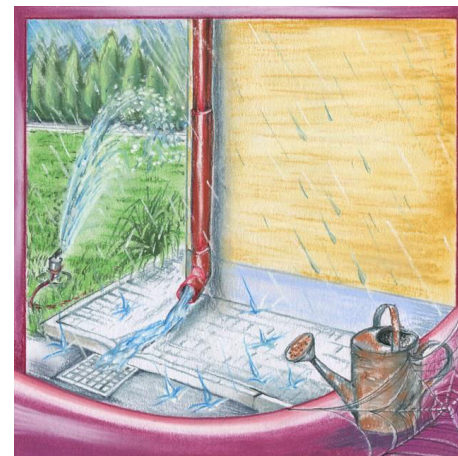
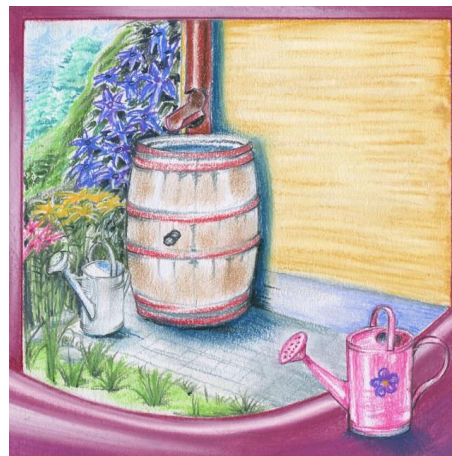
REALIZACE

OSVĚTA

- Koniklec
- CzWA
- ČVUT
- Další jedinci a skupiny
- Státní koordinační funkce chybí

VÝZKUM

- Technologie ano
- Koncepce, metody, postupy nikoliv (chybí spolufinancování)

ÚSPĚCH ?

- Povinnost HDV pro všechny nové stavebníky STÁT
- Jasná pravidla pro povolování, stavbu a kontrolu STÁT
- Zrušení výjimek ze zpoplatnění srážkových vod STÁT
- Dotační podpora STÁT
- Kontrolní mechanismy pro odlehčovací komory STÁT
- Vazba na územní plánování STÁT
- Technické předpisy ODBORNÍCI
- Návrhová data volně k dispozici STÁT/ODBORNÍCI
- Osvěta na všech úrovních STÁT/NGO/ODBORNÍCI
- Výzkum sporných otázek STÁT/ODBORNÍCI

ÚSPĚCH ?

- Z **10** podstatných změn realizovány **2**, **4** částečně a **4** vůbec
- Deficit ve stávající zástavbě (dotace to nespasí, ale jsou důležité z hlediska, že ukáží, že to jde)
- Často si stát i odborníci protiřečí

Dle TNV 75 9011 nemá hodnota regulovaného odtoku z jednoho zařízení HDV být z provozních důvodů nižší než 0,5 l/s.

POZNÁMKA: U pozemních komunikací a parkovišť je vhodné z provozně technických důvodů navrhovat hodnotu regulovaného odtoku minimálně 5 l/s.

- Odpor proti změně myšlení z hlediska obavy z nového
- Systému HDV nefunguje: **NUTNÝ ZÁSAH STÁTU**

CO DÁL ?

Sazka Arena

Národní knihovna,
Letná

CO DÁL ?

CO DÁL ?

POHLED Z KARLOVY KORUNY, CHLUMEC N/C

HRADEC
KRÁLOVÉ

PARDUBICE

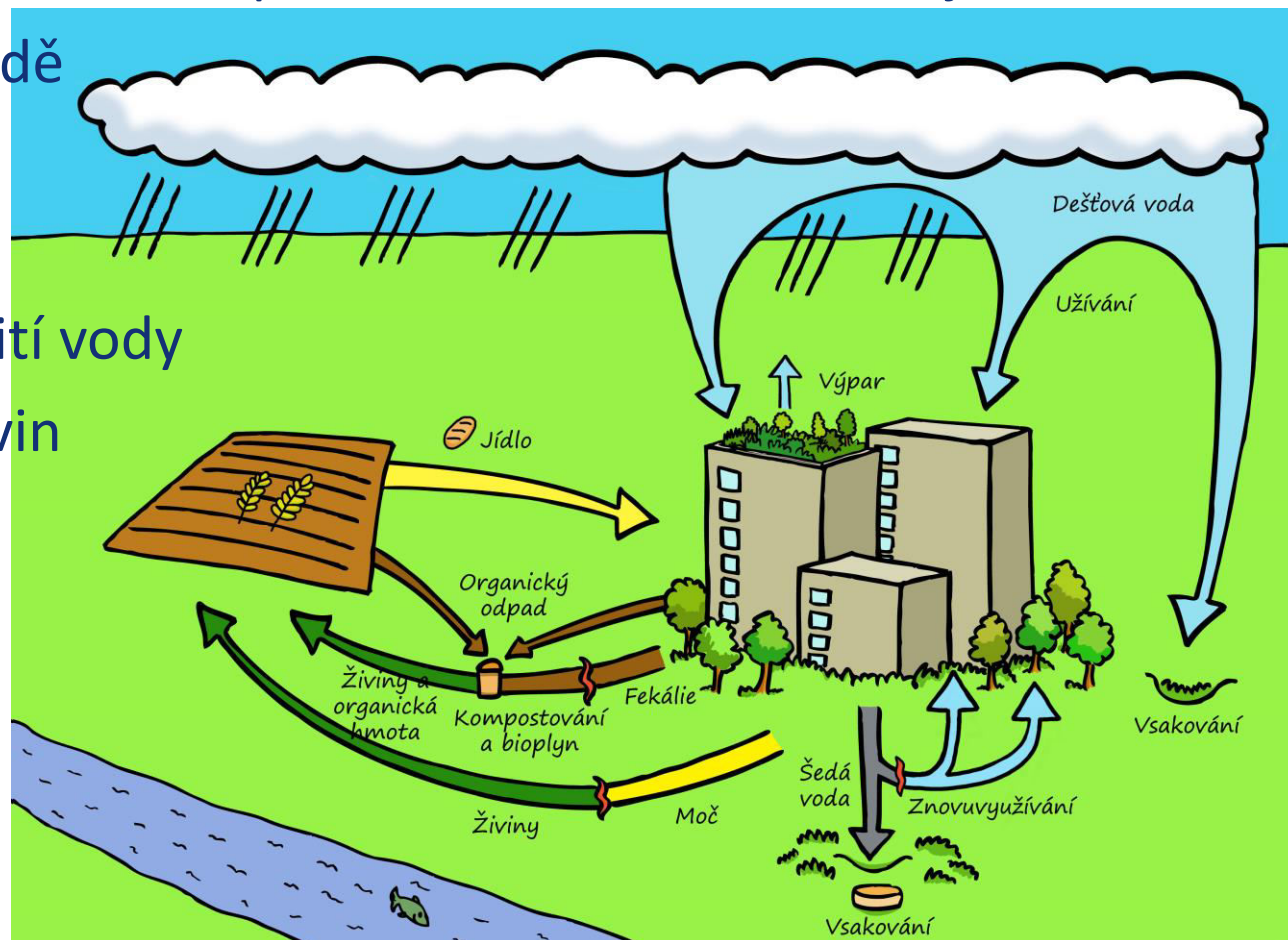

CO DÁL ?

- Udržitelné vodní hospodářství ve městech není jen o dešťové vodě

- Znovuvyužití vody

- Koloběh živin

Děkuji za pozornost!

Partneři konference

Mediální partneři

Konferenci pořádá 01/71 ZO ČSOP Koniklec, o. p. s., v rámci projektu Počítáme s vodou, jehož cílem je informovat především zástupce veřejné správy a občany (jako majitele soukromých pozemků) o principech přírodě blízkého hospodaření s dešťovými vodami (HDV) a prosazovat systémy decentralizovaného odvodnění a využívání dešťové vody. Je nutné, aby se nejen v odborných kruzích vědělo, co HDV je a jaký má společenský význam, a aby bylo vnímáno jako perspektivní řešení odvodnění urbanizovaných území v duchu principů udržitelného rozvoje, které je nutnou nadstavbou konvenčního způsobu odvodnění.

Konference se koná v rámci projektu „Počítáme s vodou“ financovaného z Programu švýcarsko-české spolupráce a za podpory Ministerstva životního prostředí České republiky.

Ministerstvo životního prostředí

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun Svizra